

DET KONGELIGE BARNE-
OG FAMILIEDEPARTEMENT

Finansdepartementet
Pb. 8008 Dep
0030 OSLO

Unntatt offentlighet,
offl. § 22 første punktum

Deres ref
15/2391-30

Vår ref
19/1838-8

Dato
5. juni 2019

Departementsforeleggelse - Oppdatering av bestemmelser om økonomistyring i staten - Svar fra BFD

BFD viser til brev fra FIN av 21. mai 2019 om ovennevnte. BFD har enkelte kommentarer og merknader til saken. Nummereringen nedenfor tilsvarer punktene i FINs vedlegg "Forslag til endringer i bestemmelsene i om økonomistyring i staten".

BFD har innhentet innspill fra Bufdir som grunnlag for tilbakemeldingen,

1 - Vedrørende begrepet "statlig virksomhet"

BFD gjør oppmerksom på at definisjonen i utkastet innebærer at forvaltningsorganet for Opplysningsvesenets fond faller utenfor virksomhetsbegrepet, siden det ikke mottar «bevilgninger og/eller andre budsjettfullmakter gitt av stortinget som et ordinært forvaltningsorgan, et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter eller en forvaltningsbedrift». I hovedinstruksen for forvaltningen av Opplysningsvesenets fond er det imidlertid nedfelt følgende: "Opplysningsvesenets fond hører formelt ikke innenfor virkeområdet for Økonomireglementet for staten. Økonomireglementet med funksjonelle krav skal likevel være retningsgivende for forvaltningen av fondet og for utformingen av fondets økonomiregelverk."

5 - Regulering av utlegg utgiftsdeling og refusjon av slike utbetalinger.

Departementet har en kommentar til punkt 5. Forslag til regulering av utlegg, utgiftsdekning og refusjon av slike utbetalinger innebærer at refusjonen belastes samme utgiftskonto som selve utlegget (nettoføres). På slutten av året vil det kunne oppstå et avvik mellom utlegg som er gjennomført og refusjoner. I Bufetat vil dette særlig gjelde utlegg knyttet til klienter i

Postadresse
Postboks 8036 Dep
0030 Oslo
postmottak@bfd.dep.no

Kontoradresse
Akersgt. 59
www.bfd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 793

Avdeling
Plan- og
administrasjonsavdelingen

Saksbehandler
Martin Magelssen
Bugge
22 24 24 51

statlige institusjoner, hvor utleggene skal refunderes av kommunene. Det må derfor vurderes om det er behov for et romertallsvedtak på kap. 855.

9 - Kravene til statlige tilskudd og stønader

6.2.1 a) Mål og målgruppe for tilskuddsordningen

Bufdirs erfaring er at det er relativt stor uklarhet blant statlige tilskuddsforvaltere om dette. På flere av ordningene som Bufdir forvalter er vurderingen for eksempel om det er kommunene som mottar tilskudd eller utsatte barn som er målgruppe.

Målgruppe er de eller det tilskuddsordningen skal ha effekt for og må ikke blandes med hvem som kan søke på tilskuddsordningen. Denne distinksjonen kan med fordel komme klarere frem i 6.2.1.a) og etterfølgende bestemmelser. Vi ber derfor FIN vurdere å innarbeide følgende formulering, eller tilsvarende:

«Mål: Det man ønsker å oppnå med tilskuddsordningen.

Målgruppe: De tilskuddsordningen skal ha effekt for.

Tilskuddssøker/-mottaker: De som kan søke om og tildeles tilskudd.»

6.2.1 b) Kriterier for måloppnåelse

BFD viser til endringer under 6.2.1 b) hvor det foreslås ny tekst "Departementet skal utarbeide indikatorer som er egnet til å belyse grad av måloppnåelse ved tilskuddsordningen". Teksten er endret fra "Departementet skal fastsette hvilke opplysninger som skal innhentes fra tilskuddsmottakere eller eventuelt andre kilder for å belyse måloppnåelsen".

Forslaget til tekst kan leses som at det skal utarbeides kvantitative indikatorer som belyser måloppnåelse for samtlige tilskuddsordninger. For flere av tilskuddene på BFDs område er en slik tilnærming ikke hensiktsmessig. BFD har for eksempel følgende mål for drifts- og prosjekttilskudd til tiltak mot vold og overgrep:

"Målet med tilskuddsordningen er å bidra til å forebygge vold og overgrep i nære relasjoner, og å styrke mestringsevnen og livskvaliteten til barn og unge som er eller har vært utsatt for vold eller seksuelle overgrep."

I slike tilfeller er det etter BFDs vurdering nødvendig å bruke evalueringer, kvalitative beskrivelser, supplert med ev. kvantitativ informasjon om aktivitet mv. for å kunne gi et bilde av måloppnåelsen. BFD foreslår derfor at teksten skrives om slik at det fremgår det ikke skal utarbeides kvantitative indikatorer for måloppnåelse for samtlige tilskuddsordninger.

6.3.5 d) Utbetaling og eventuelle tilbakebetaling

Under punktet viser FIN til stortingsvedtaket fra 1984. Her tas det blant annet opp at tilskuddet til *driften av en virksomhet skal utbetales i terminer (pr. måned, kvartal eller halvår), avpasset etter størrelse av tilskuddet og de formålene som skal tilgodeses.*

Det er ikke konkretisert hva som menes med "avpasset etter størrelse av tilskuddet" i punkt 6.3.5. Det er dermed en risiko for at statlige tilskuddsforvaltere har ulik praksis når det gjelder hvordan de ulike termin-alternativene benyttes. Det kan derfor være hensiktsmessig å tydeliggjøre i bestemmelsene eller veiledere når ulike termin-alternativer bør benyttes.

Slik BFD forstår det, er formålet med den aktuelle bestemmelsen blant annet å forhindre at for tidlig utbetaling tilfører mottaker renteinntekter som i utgangspunktet bør tilfalle staten. Dette bør imidlertid veies opp mot andre hensyn. Å dele opp lave tilskuddsbeløp i flere utbetalinger, skaper merarbeid for tilskuddsforvaltere, regnskapsforvaltningen og DFØ, og hos tilskuddsmottakere (kommuner og frivillige organisasjoner) som skal håndtere innbetalinger i flere omganger. I tillegg øker risikoen for feil og avvik ved flere utbetalinger. Etter BFDs vurdering taler dette for å redusere antallet terminer. Det bør også vurderes om lave tilskuddsbeløp kan utbetales uten å deles opp.

Tilsvarende endringer bør vurderes når det gjelder tilbakebetalingskrav. Når beløpene er bagatellmessige, står ressursinnsatsen ikke i forhold til beløpet som skal betales tilbake. Vi tolker regelverket slik at tilskuddsforvalter ikke har kompetanse til å ettergi midler som i utgangspunktet skal tilbakebetales, men at saker kan stilles i bero dersom innkreving ikke lykkes og det ikke vil være regningssvarende å følge opp saken videre. Bufdir kan oppleve å få tilbakemeldinger fra tilskuddsmottakere som finner det oppsiktsvekkende at de mottar krav om tilbakebetaling av for eksempel 60 kroner når tilskuddsbeløpet var på flere hundre tusen kroner. Ut fra ressursmessige hensyn, mener vi det bør vurderes en åpning i regelverket som gjør det mulig å ikke sette i gang en prosess med tilbakebetaling av tilskudd når utestående beløp er bagatellmessige. For eksempel kan beløp under 500 kroner ettergis, med mindre beløpet kan motregnes fra ett år til et annet.

6.2.3 Fastsettelse av tilskuddsregelverk

Punktet inneholder ny tekst om forvaltningsloven og i hvilke tilfeller tilskuddsregelverk skal forberedes og fastsettes som forskrift. Siden mange tilskuddsordninger ikke har hjemmel i lov, vil det oppstå spørsmål om hva som i fravær av lov skal være hjemmelsgrunnlaget for forskriften. I DFØs veiledningsnotat av 23. februar 2018 står det følgende: "Mange tilskuddsforskrifter har ikke hjemmel i en lov (det er disse notatet gjelder), men operasjonaliserer Stortingets budsjettvedtak. Stortingsvedtaket er ingen «hjemmel» i forvaltningslovens forstand, men en informativ ingress kan utformes slik: «Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet dd.mm.år nr xx. til oppfølging av Stortingets budsjettvedtak»." Etter dette er det etter vår oppfatning fortsatt uklart om det ikke er behov for noen hjemmel for slike forskrifter eller om det er budsjettvedtaket som er hjemmel. Alternativt, om regelverket ikke er en forskrift, selv om regelverket for forskrifter skal følges ved utforming av tilskuddsregelverket. En avklaring på dette spørsmålet bør fremgå i bestemmelsen under 6.2.3.

Med hilsen

Hans Robert Zuna (e.f.)
afdelingsdirektør

Martin Magelssen Bugge
rådgiver

Kopi: Bufdir

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer